

♥can
modern

THOMAS MANN

Büyülü Dağ

21. BASKI
Çeviri: İRİS KANTEMİR

Cilt I

Thomas Mann
BÜYÜLÜ DAĞ
1929 NOBEL EDEBİYAT ÖDÜLÜ

Can Modern

Büyülü Dağ, Thomas Mann

Almanca aslından çeviren: İris Kantemir

Der Zauberberg

© S. Fischer Verlag GmbH, Berlin, 1924

© Can Sanat Yayınları A.Ş., 1998

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 1998

21. basım: Ocak 2021, İstanbul

Bu kitabın 21. baskısı 3000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Emrah Serdan

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: BPC Matbaacılık San. ve Tic. A.Ş.

Osmangazi Mah. Mehmet Deniz Kopuz Cad. No.17/1 Oda:1

Esenyurt, İstanbul

Sertifika No: 48745

I. cilt ISBN 978-975-07-3985-9

Takım ISBN 978-975-07-3984-2

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25 Kat: 8, 34398, Sarıyer/
İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750739842

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

Thomas Mann
BÜYÜLÜ DAĞ
1929 NOBEL EDEBİYAT ÖDÜLÜ

BİRİNCİ CİLT

ROMAN

Almanca aslından çeviren
İRİS KANTEMİR

CAN YAYINLARI

**THOMAS MANN'IN
CAN YAYINLARI'NDAKİ
DİĞER KİTAPLARI**

- BUDDENBROOKLAR / roman
SEÇİLEN / roman
TONIO KRÖGER / roman
VENEDİK'TE ÖLÜM / uzun öykü
LOTTE WEIMAR'DA / roman
DEĞİŞEN KAFALAR / roman
ZOR SAAT / öykü
ALDANAN KADIN / uzun öykü
MAJESTELERİ KRAL / roman
MARIO İLE SİHİRBAZ / öykü
DOKTOR FAUSTUS / roman
DOLANDIRICI FELIX KRULLUN İTİRAFLARI / roman
EFENDİ İLE KÖPEĞİ / uzun öykü

THOMAS MANN, 1875'te Almanya'da doğdu. 1898'de yayımladığı ve *Der kleine Herr Friedemann* (Küçük Friedemann) adı altında topladığı ilk öykülerinde, daha çok Schopenhauer ve Nietzsche ile Wagner'in etkisi altında kalarak sanatçının yaratma sorununa odaklanmıştı. Bu ilk öyküleri, 1901'de yayımlanmasının ardından Mann'ı üne kavuşturan *Buddenbrooklar* adlı toplumsal roman izledi. 1903'te *Tonio Kröger*, 1912'de *Venedik'te Ölüm* yayımlandı. Daha sonra *Büyülü Dağ*'ı yazan Mann, Hitler iktidara gelince Almanya'dan ayrıldı. 1936'da ABD vatandaşlığına geçti ve Almanya'nın karanlık tablosunu çizdiği *Yusuf ve Kardeşleri* dörtlemesini yayımladı (1933-1942). Dörtlemenin ardından yazmaya koyulduğu *Doktor Faustus*'ta ise besteci Andreas Leverkühn'ün yaşamöyküsünün ışığında, Alman kültürünün barbarlığa yenik düşmesini anlattı. 1929'da Nobel Edebiyat Ödülü'nü alan Mann, 1955'te Zürich'te öldü.

İRİS KANTEMİR, Ankara'da doğdu. TED Ankara Koleji ve DTCF İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi ve yüksek lisansını yaptı. Uzun yıllar Almanya'da kaldıktan sonra ODTÜ, Kadıköy Maarif Koleji ve Boğaziçi Üniversitesi'nde ders verdi. 1990 yılında emekli oldu. *Cumhuriyet Kitap*'ta yazıları yayımlandı. Hermann Hesse'nin *Bozkırkurdu* ve *Masallar*'ını, Thomas Mann'ın *Seçilen* ve *Büyülü Dağ*'ını, Amy Tan'ın *Mutfak Tanrısı*'nı, Carson McCullers'in *Düğününün Bir Üyesi*'ni, Juli Zeh'nin *Kartallar ve Melekler*'ini, Ketil Norstad'ın *Erling'in Düşüşü*'nü ve Carl Gustav Jung'un otobiyografisi *Anılar, Düşler, Düşünceler*'i Türkçeye kazandırdı.

*Die Herausgabe dieses Werkes wurde aus Mitteln von INTER
NATIONES, Bonn gefrdert.*

Bu kitap, Inter Nationes, Bonn Kuruluşu'nun desteğiyle yayın-
lanmıtır.

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ CİLT

Önsöz	9
BİRİNCİ BÖLÜM	11
Varış	11
34 Numara	20
Restoranda	24
İKİNCİ BÖLÜM	31
Vaftiz Çanağı - İki Biçimiyle Büyükbaba	31
Tienappel'lerde - Hans Castorp'un Ahlaksal Durumu Üzerine	43
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	53
Saygın Kararma	53
Kahvaltı	56
Şaka-Viacticum-Yarım Kalan Keyif	64
Satana	75
Zihin Açıklığı	85
Bir Sözcük Bile Fazla	92
Tabii ki Bir Hatun!	97
Herr Albin	102
Satana Onur Kırıcı Önerilerde Bulunuyor	106
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	119
Gerekli Bir Alışveriş	119
Zaman Duygusu Üzerine Arasöz	130
Fransızca Konuşmayı Deniyor	134
Siyasal Bağlamda Sakıncalı	140
Hippe	146
Analiz	158
Kuşkular ve Tereddütler	165
Sofra Başı Sohbetleri	170
Artan Korku / İki Büyükbaba ve Alacakaranlıktaki Sal Gezintisi	178
Derece	201

BEŞİNCİ BÖLÜM	229
Sonsuzluk Çorbası ve Birdenbire Aydınlanma	229
“Tanrım, Görüyorum!”	254
Özgürlük	274
Merkür’ün Değişik Ruh Halleri	281
Ansiklopedi	294
Humaniora	312
Araştırmalar	331
Ölümler Dansı	354
Büyücüler Gecesi	397

İKİNCİ CİLT

ALTINCI BÖLÜM	11
Değişimler	11
Biri Daha	38
Tanrı Devleti ve Kötü Bir Kurtuluş Üzerine	60
Patlayan Öfke... ve Utanç Verici Bir Şey Daha	90
Geri Püskürtülen Saldırı	105
Operationes Spirituales	123
Kar	157
Bir Asker Olarak - Ve İyi Huylu	193
YEDİNCİ BÖLÜM	245
Kıyıda Bir Gezinti	245
Mynheer Peeperkorn	254
Vingt et un	263
Mynheer Peeperkorn (Sürüyor)	286
Mynheer Peeperkorn (Bitişi)	333
Büyük Uyuşukluk	348
Dolu Dolu Ses Uyumu	361
En Çok Kuşku Uyandıran Şey	382
Aşırı Huysuzluk	416
Gök Gürlemesi	446

ÖNSÖZ

Çok eskilerde kaldığı için üzeri tarihin küfûyle kaplı olan ve anlatırken iyice geçmişe gidebilmek için olabildiğince geçmiş zaman kiplerinin kullanılmasını gerektiren Hans Castorp'un bu öyküsünü (nasıl olsa okuyucu onun hoş ama sıradan bir genç olduğunu anlayacak) biz gerçekten anlatmaya değer bulduğumuz için öykünün hatırına anlatıyoruz, yoksa Hans Castorp'un hatırı için değil. Bu arada Hans Castorp'un hakkını yememek için herkesin başına her şeyin gelemeyeceğini ve aslında bunun onun öyküsü olduğunu da belirtmeden geçmememiz gerekiyor.

Öykümüzün eski oluşunun ona bir zararı yok, tersine iyi bile çünkü tarih gibi, öyküler de eski zamanlarda geçmiş olmalıdırlar ve bir öykü ne kadar eskiyse bu, hem öykü açısından hem de geçmiş zaman kipleriyle mırıldanan sihirbaz anlatıcısı açısından o kadar iyi olur. Günümüzdeki birçok insan gibi –öykü anlatıcılarının da onlardan aşağı kalır bir yanı yok– öykümüzün de sorunu şu: Yıllarla bağlantısı olmayan eskiliği günlerle de ölçülebilecek gibi değil; sırtına binen yaşlılık yükü güneşin çevresindeki yörüngelerle de bir tutulamaz, yani kısacası, geçmişte kalmış olmasını aslında zamana borçlu değil. Bunu demekle zaman denen gizemli ögenin sorunlu ve kendine özgü ikili doğasına şimdilik şöyle bir değinmiş oluyoruz.

Ama biz apaçık ortada olan bir durumu yapay bir

biçimde belirsizleştirmeyelim: Öykümüzün olağandışı eskiliği, belirli bir dönüm noktasından ve yaşamlarımızı ve bilinçlerimizi paramparça eden derin bir çatlaktan önce oluşmasından kaynaklanıyor. Öykü o zamanda geçiyor ya da şimdiki zaman kiplerini kullanmak istemezsek, o zamanda, çok uzun yıllar önce, dünyanın eski günlerinde, başlamasıyla bir sürü şeyin başladığı ve başlayanların da bir türlü sona eremediği Büyük Savaş'tan önce geçti. Demek ki çok önceleri olmuş değilse de gene eski sayılır. Bir öykünün eski olma niteliği ne kadar 'önce'ye dayanırsa öykü o denli yoğun, tam ve masalsi olmaz mı? Üstelik bizim öykümüzün, doğası gereği az da olsa masallara özgü yönleri de var.

Öykümüzü, ayrıntılara özen gösterip hiçbir noktayı göz ardı etmeden uzun uzun anlatacağız. Bir öykünün kısa ya da sıkıcı oluşu ne zaman anlatımı için gerekli olan yer ve zaman yüzünden olmuştur ki? Aşırı titiz olmamızın uyandıracığı iticilikten korkmadığımız gibi, ancak inceden inceye anlatımın gerçekten eğlendirici olabileceği görüşünü kendimize daha yakın buluyoruz.

Demek ki, bizim Hans'ın öyküsünün anlatıcısı bu işi öyle bir-iki dakikada bitirmeyecek ve ne bir haftanın yedi günü ne de yedi ay bu işe yetecek. Öykü onun çevresinde ağlarını örerken geçecek olan dünya günlerinin pek farkına varmaması kendisi açısından iyi olur. Tanrı aşkına, öykünün yedi yıl süreceği hali yok ya!

Evet, işte başlıyoruz.

BİRİNCİ BÖLÜM

Varış

Sıradan bir genç, doğup büyüdüğü Hamburg'dan Graubünden Eyaleti'ndeki Davos-Platz'a gitmek üzere yola çıktı. Yazın tam ortasıydı ve orada üç hafta kalmayı tasarlıyordu.

Uzun bir yolculuktan bu. Hamburg'dan o yüksekliğe çıkmak kolay bir iş değildi. Aslında böylesine kısa bir ziyaret için yolculuk fazla uzundu. İnişli çıkışlı yolculukta değişik manzarası olan yerlerden geçiliyor, Güney Almanya'nın yüksek platolarından birden Swabia Denizi'nin seviyesine iniliyor, oradan, gemiyle, hırçın dalgalarla boğuşarak, bir zamanlar tekin sayılmayan yarlar aşılıyordu.

Ondan sonra da, o âna dek rahat ve dosdoğru güzergâh teklemeye başlıyor, molalar ve tatsızlıklar devreye giriyordu. İsviçre bölgesindeki Rorschach'da, aktarma yapmak zorunda kalıyordunuz. Bindiğiniz tren sizi Alpler'deki küçük bir istasyon olan Landquart'a kadar götürüyor ve orada başka bir trene binmeniz gerekiyordu. Pek sevimli olmayan bir manzaraya baka baka bir süre rüzgârda bekliyor, dar raylarda işleyen bir trene biniyor, bu küçük ama olağandışı güçlü makine hareket eder etmez de asıl macera başlıyor, bitmeye niyeti yokmuş gibi görünen sarp ve zorlu bir tırmanışa geçiyordunuz. Landquart'taki istasyon oldukça alçak bir düzeyde olmasına

karşın güzergâhınız sizi artık sarp kayaların arasına sıkışmış daracık yollardan geçirerek gerçek dağlara çıkmak zorunda bırakıyordu.

Hans Castorp –gencin adı bu– kendini, amcası ve babalığı olan –hemen adını söyleyelim– Konsül Tienappel’in armağan ettiği timsah derisinden bavulu, rulo yapılmış kareli battaniyesi ve bir kancada sallanan kışlık ceketıyla, oturma yerleri gri bir kompartımanda tek başına otururken buldu. Yanındaki pencere açık bırakılmıştı; öğleden sonra hava giderek soğuduğu için ailenin gözbebeği olan muhallebi çocuğu gencimiz modaya uygun bol pardösüsünün ipek astarlı yakasını kaldırdı. Yanındaki koltukta, yolculuğunun ilk dönemlerinde ara sıra incelediği, lokomotifin saldığı kurumdan kapağı kirlenmiş ‘Büyük Buharlı Gemiler’ adlı cep kitabı ihmal edilmiş, duruyordu.

İki gün süren yolculuk bu genci –çok da genç, hayata pek öyle sağlam kök salmamış– günlük yaşantısından, özellikle de görevlerim, ilgi alanlarım, dertlerim ve tasarımlarım diye nitelendirdiklerinden, faytonla istasyona giderken düşündüğünden çok daha uzaklaştırıyordu. Mekân, kendisi ve doğduğu topraklar arasında döne döne dans edercesine kaçarken, zamana özgü sanılan güçten çok daha fazla gücü olduğunu kanıtıyor; saatler geçtikçe mekân, zamanın oluşturduklarına çok benzeyen ama bazı açılardan onları da aşan değişimlere neden oluyordu. Mekân, zaman gibi unutkanlık getirir ve bunu bir insanı tüm ilişkilerinden koparıp onu özgür ve aslına dönebilecek bir duruma getirerek yapar ve gerçekten de bir anda ayrıntılara meraklı ya da ilkelerine bağlı birini bir serseriye dönüştürebilir. ‘Zaman, Lethe Irmağı’nın suyudur’ derler ama yabancı hava da onun gibi içilebilir ve etkisi onun kadar güçlü olmasa da daha hızlı olabilir.

Hans Castorp da aynı deneyimden geçti. Bu yolculuğu ciddiye alıp kendini iyice kaptırmaya niyeti yoktu, tersine, böyle olması gerektiğine göre, bu işi olabildiğince çabuk arkasında bırakarak, kısa bir süre için olduğu yerde bırakmak zorunda kaldığı yaşamını, evinden ayrıldığı zamanki insan olarak, bıraktığı yerden sürdürmek üzere dönmeyi

tasarlıyordu. Daha dün her zamanki düşüncelerine dalmış, kısa bir süre önce olanları ve kısa bir süre sonra olacakları, sınavlarını, Tunder ve Wilms firmasında (tersane, makine imalatı ve kazan) işe başlayacağını düşünmüş ve orada geçireceği üç haftanın sonrasını yapısı elverdiği oranda sabırsızlıkla beklemeye başlamıştı. Oysa şimdi ona tüm dikkatini o andaki koşullara vermesi gerekiyor gibi geliyor, onları silkip atmanın hiç de doğru olmayacağını düşünüyordu. Daha önce havasını hiç solumadığı ve alışıktı olmadığı, kendine özgü ve çoğu şeyden yoksun koşulların geçerli olduğunu bildiği bu bölgelere çıkartılıyor olması onu heyecanlandırmaya başlamıştı; içini belirli bir kaygı kemiriyordu. Evi, yurdu ve düzenli yaşantısı çok uzaklarda kalmakla iş bitmemiş, daha da önemlisi çok çok aşağılarda kalmışlardı; hâlâ da tırmanıyordu. Eviyle ilerdeki bilinmez arasında havada sallanırken, kendine, yukarıların ona nasıl geleceğini sordu. Acaba onun gibi deniz seviyesinden birkaç metre yukarıda doğmuş ve o havayı solumaya alışmış birinin arada bir yerlerde birkaç gün geçirmeden bu denli yüksek yerlere birdenbire çıkması akılsızca bir iş miydi ve sağlığa zararlı mıydı? İnsana bu bölgelerin ne denli uygun olmadığını sürekli hatırlattığı için hâlâ tırmanmak yerine hedefine varmış olmayı isterdi; bir kez oraya varıldığında orada da insanların her yerde yaşadıkları gibi yaşamaya başlayacağını düşünüyordu. Dışarıya baktı. Tren dar bir geçitten kıvrıla kıvrıla gidiyor, öndeki vagonları ve zorlanan, durup durup havaya kahverengi, yeşil ve kara dumanlar salan lokomotifini görebiliyordu. Sağındaki yarın dibinden gürleyerek akan bir suyun sesi geliyor, solunda da koyu renkli çam ağaçları kopmuş kaya parçaları arasında tutundukları yerlerden taş grisi rengindeki gökyüzüne doğru uzanmaya çalışıyorlardı. Zifiri karanlık tünellerden geçiliyor, yeniden gün ışığına çıkıldığında iyice aşağılarda birkaç köyün seçilebildiği geniş yarıkları görebiliyordunuz. Derken bu görüntüler kapanıyor, onları oyuklarda ve yarıklarda yama yama kalmış kar kümelerinin olduğu yeni geçitler izliyor, tren küçücük istasyonlara giriyor, sonra aynı rayın üzerinde

geri geri çıktığı için yön duygunuzu yitirmenize neden oluyor, siz de artık kuzeye mi yoksa güneye mi gittiğinizi bilmez oluyordunuz. Bölgelerin içlerine doğru ağır ağır tırmandıkça, değişik imgeler gibi birbirlerini izleyerek yükselen yüce dağların doruklarının dünyası, önünüze muhteşem görüntüler seriyor, sonra raylar bir dönemece daha gelince büyülenmiş gözler bu serapları görmez oluyordu. Hans Castorp sık yapraklı ormanları ve varsayım olarak kuşları da nasıl geride bıraktığını düşündü ve bu tür şeylerin bitebileceği ve dünyanın onlarsız nasıl yoksullaşacağı düşüncesi önemsiz bir baş dönmesi ve bulantıya neden olduğu için eliyle bir-iki saniye gözlerini örttü. Sonra kriz geçti ve tırmanın sona ermek üzere olduğunun farkına vardı. Geçit aşılmıştı. Tren artık vadinin düzlüğünde daha rahat ilerleyebiliyordu.

Saat neredeyse sekiz olmuştu ama hava hâlâ aydınlıktı. Uzaktaki manzaranın içinde, yüzeyi gri bir göl belirdi; kıyısından yamaçlara doğru tırmanan, tepeye doğru da giderek seyrekleşen ve sisle kaplı çıplak bir tepeyle biten, karaçam ormanlarıyla çevriliydi. Küçük bir istasyonda, biri dışardan yerin adını bağırdığı için Hans Castorp'un Davos Köyü olduğunu anladığı yerde durdular. Yolculuğu sona ermek üzereydi. Ansızın yanında kuzeninin o gür Hamburglu sesiyle, "Merhaba, burada ineceksin," dediğini duydu ve dışarıya baktığında platformda pencerenin altında Joachim'in durduğunu gördü. Kahverengi bir palto giymişti, başı açıktı ve her zamankinden daha sağlıklı görünüyordu. Gülerek bir kez daha, "İnsene. Nazlanıp durma!" dedi.

Hans Castorp yerinden kalkmadan, biraz şaşkın, ona, "Henüz varmadım ki," diye yanıt verdi.

"Tabii ki vardın. Burası Davos Köyü. Sanatoryum buraya yakın. Araba var. Eşyalarını ver."

Hans Castorp varışının ve kuzenini yeniden görmeyi verdiği şaşkınlığı ve heyecanı ele veren bir gülüşle, bavulunu, kışlık paltosunu, rulo yapılmış battaniyesini, ayrıca bastonunu ve şemsiyesini ve en son da 'Büyük Buharlı Gemiler'i yerlerinden alıp dışarıya uzattı. Koşarak dar

koridoru geçti ve oldukça candan, doğru dürüst bir selamlaşma için platforma atladı. Selamlaşma biraz soğuk ve mesafeli insanların yapısına uygun olarak pek abartılı olmadı. Zaten garip olan, içtenliği fazla göstermekten korkmak gibi basit bir nedenden birbirlerine adlarıyla hitap etmekten her zaman çekinmiş olmalarıydı. Soyadıyla hitap etmeyi de doğru dürüst beceremedikleri için birbirlerine hitabı ‘sen’le sınırlandırıyorlardı ve bu, iki kuzen arasında artık kök salmış bir alışkanlığa dönüşmüştü.

Biraz tutuk –genç Ziemssen asker duruşunu hiç yitirmeden–, acele el sıkışırlarken onları izleyen üniformalı, sırmalı kasketli bir adam yanlarına geldi ve Hans Castorp’un bagaj numarasını sordu. Bu adam Berghof Uluslararası Sanatoryumu’nun kapıcısıydı ve beyefendiler akşam yemeğine yetişmek için doğrudan sanatoryuma giderlerken o da Davos Meydanı’ndaki istasyondan gidip Hans Castorp’un ağır bavulunu almaya pek bir istekli göründü. Adam belirgin biçimde topalladığı için Hans Castorp’un Joachim Ziemssen’e sorduğu ilk şey, “Savaşta mı yaralanmış? Bu yüzden mi böyle topallıyor?” oldu.

Joachim, canı biraz sıkkın, “Evet. Savaşta. Derdi dizinden. Daha doğrusu dizindendi. Diz kapağını aldırttı,” dedi.

Hans Castorp bunu olabildiğince çabuk geçiştirdi. Başını çevirip arkaya bakarken, “Demek böyle. Senin de hâlâ dertlerin olduğunu söylemeyeceksin, değil mi? Artık kılıç kuşanmaya hak kazanmış ve manevradan yeni dönmüş gibisin,” dedi ve yan gözle kuzenine baktı.

Joachim ondan daha uzun boyluydu, omuzları da onunkilerden genişti. Enerjik gençliğin simgesi gibiydi ve sanki üniforma giymek için yaratılmıştı. Sarışın ülkesine aykırı kaçan simsiyah saçları vardı, koyu renk teni de güneşten neredeyse bronzlaşmıştı. İri kara gözleri ve düz-gün hatlı dolgun dudaklarının üzerindeki koyu renkli küçük bıyığıyla pekl yakışıklı sayılabilirdi; tabii kee kulaklı olmasa. Ömrünün büyük bir bölümünün tek derdi buydu ama şimdi başka dertler de binmişti. Hans Castorp, “Benimle aşağıya döneceksin, değil mi?” diye konuşmasını sürdürdü. “Bir engel olduğunu sanmıyorum.”

Kuzeni her zaman yumuşak bakışlı olan ama son beş aydır biraz bıkkın, hatta hüzünlü bir ifadenin çöktüğü iri gözlerini ona çevirerek, “Seninle aşağıya mı?” diye sordu. “Ne demek istiyorsun?”

“Yani üç hafta sonra.”

“Evet, anladım. Şimdiden eve dönmeyi düşünüyorsun,” diye yanıt verdi Joachim. “Dur, bakalım. Daha yeni geldin. Kuşkusuz, burada, yukarıda üç hafta bize bir şey ifade etmez ama sen burayı yalnızca ziyaret ettiğin ve tam üç hafta kalacağın için sana göre bu uzun bir zaman. İlk önce buraya alış, bunun o kadar kolay olmadığını anlatacağsın. Ayrıca yalnızca iklimimiz sıra dışı değil. Burada oldukça değişik şeyler göreceksin. Bak gör. Benimle ilgili söylediklerine gelince; işim senin sandığın kadar kolay değil dostum. ‘Üç haftada eve dönmek’ gibi laflar aşağıların işi. Evet, çok güzel yandım ama Behrens’in her zaman söylediği gibi bu kardan oluyor, fazla bir anlamı yok. Altı ay daha burada kalmamın neredeyse kesin olduğunu söyledi.”

“Ne, altı ay mı? Aklını mı kaçırdın?” diye haykırdı Hans Castorp, bir kulübeden pek farkı olmayan istasyonun önündeki çakıl taşı döşeli alanda bekleyen iki güçlü atın çektiği arabaya binip sert oturma yerlerine yerleşirlerken. Hans Castorp öfkeyle kuzenine döndü ve, “Altı ay mı? Burada aşağı yukarı o kadar kaldın zaten! İnsanın o kadar bol zamanı yok ki,” dedi.

Joachim kuzeninin içten öfkesine aldırmaksızın birkaç kez başını salladı. “Burada insanların zamanlarıyla nasıl rahat ve hızlı oynadıklarını anlatsam inanmazsın. Onlara üç hafta bir gün gibi geliyor. Göreceksin. Öğreneceğin çok şey var,” dedi, sonra da, “insan burada birçok düşüncesini değiştiriyor,” diye ekledi.

Hans Castorp gözlerini onun profilinden ayıramıyordu.

Başını sallayarak, “Ama inanılmaz düzelmişsin,” dedi.

“Öyle mi dersin?” diye yanıt verdi Joachim. “Söylediğin doğru değil mi? Bence de öyle.” Arkasındaki yastığa dayanarak daha dik oturdu ama hemen gene yana doğru

kaydı. “Kendimi çok daha iyi hissediyorum ama tam da iyileşemedim. Eskiden sol üstten gelen hırıltının yerinde hâlâ biraz doluluk var. Çok kötü sayılmaz ama alt taraf iyice dolu, ikinci interkostalden de hırıltılar geliyor.”

“Ne kadar çok şey öğrenmişsin,” dedi Hans Castorp.

“Evet, Tanrı biliyor ya, pek hoş bir öğrenme biçimi! Faal görevde olup bunların tümünü unutmak isterdim,” diye umursamaz yanıt verdi Joachim, sonra da şiddetle omuz silkti. Bu da ona hiç yakışmadı. Paltosunun en yakın cebinden, mavimsi camdan yapılmış, metal kapaklı yuvarlak, yassı bir şişeyi yarısına kadar çıkarıp kuzenine gösterdi ve hemen yeniden cebine soktu. “Burada çoğumuzda bu var. Adı bile var. Bir tür takma ad. Espri olsun diye. Manzaraya bakıyorsun değil mi?”

Hans Castorp’un yaptığı da buydu. “Harika!” dedi.

“Öyle mi dersin?” diye sordu Joachim.

İlk önce, vadinin eksenini izleyerek demiryolunun kenarından giden, düzensiz yerleştirilmiş binaların olduğu bir sokaktan geçtikten sonra sola dönüp dar rayları ve bir dereyi aştılar. Artık, ağaçlık yamaçlara ve akşam olduğu için yanmaya başlayan ışıklarında, balkonlarının çokluktan bir sünger gibi delikli ve emici görünen, yüzü güneybatıya bakan bakır kubbeli uzunca bir binanın görüldüğü, inişli çıkışlı vadiye doğru yükselen hafif meyilli bir yolda ağır ağır ilerliyorlardı. Hava hızla kararıyordu. Büyük bir bölümü kapalı olan gökyüzüne canlılık veren soluk kırmızı günbatımı çekilmeye başlamış ve doğayı, karanlık basmasından hemen önce görülen renksiz, cansız ve hüznü geçici bir ışığa teslim etmişti. Yerleşik bir alan olan girintili çıkıntılı vadide yanmaya başlayan ışıklar, vadinin zemininde, iki tarafındaki yamaçlarda ve özellikle de, binaların kat kat teraslar gibi durduğu sağdaki öne çıkık alanda noktalar oluşturuyorlardı. Sollarındaki yeşil çayırli tepelere doğru yükselen patikalar kısa bir süre sonra çam ağaçlarının ruhsuz karalığında gözden kayboluyordu. Ağaçların ardında, vadinin daralarak bittiği yerde, uzaktan seçilebilen dağlar koyu maviye çalan kurşun rengindeydi. Rüzgâr esmeye başladığı için

hava iyice serinlemişti.

Hans Castorp, “Hayır, doğruyu söylemek gerekirse, çok etkileyici bulmadım,” dedi. “Buzullar ve karla kaplı çok yüksek doruklar nerede? Buradakiler bana çok da yüksek gelmedi.”

“Hayır, oldukça yüksektirler. Ağaçların bittiği çizgiyi her yerden görebilirsin. Belirgin bir çizgidir. Çamlar bitiyor, onlarla birlikte her şey de bitiyor işte, ondan sonrası gördüğün gibi kayalık. Şurada, Schwarzhorn’un sağındaki çatallı dorukta istediğin buzullardan bir tane var. Çok büyük değildir ama yine de adı bilinen bir buzuldur. Scalletta Buzulu. Maviliğini seçebiliyor musun? O boşlukta da Piz Michel ve Tinzenhorn var. Buradan göremezsin; yıl boyu karla kaplıdır.”

“Sonsuz kar,” dedi Hans Castorp

“Doğru, sonsuz kar diye nitelendirebilirsin. Tümü çok yüksektir. Bizim de inanılmaz bir yükseklikte olduğumuzu unutma. Deniz seviyesinden bin altı yüz metre yüksekteyiz. Aradaki farkı pek hissetmiyorsun ama.”

Hans Castorp, “Evet, ne tırmanıştı o! Aslına bakarsan iyice korktum; zor geldi. Bin altı yüz metre. Bu neredeyse beş bin kadem eder. Ömrümde bu yüksekliğe çıkmadım,” diyerek merakından kendisine yabancı gelen havayı derin bir soluk alarak denedi. Temizdi, hepsi bu kadar. Ne kokusu ne özü ne de nemi vardı; ciğerlere kolayca dolmasına doluyordu ama ruha hitap etmiyordu.

“Harika!” dedi kibarca.

“Evet, bu hava ünlüdür ama görüntü bu akşam o kadar iyi değil. Çoğu zaman daha güzel olur, özellikle de karda. Yakında baka baka doyersin. İnan bana, biz yukarılardakilere yetti de arttı bile,” dedi Joachim. Böyle derken ağzını denetimsiz ve abartılı bir tikslenmeyle büz-müştü. Bu da ona yakışmadı.

“Ne garip konuşuyorsun!” dedi Hans Castorp.

Joachim kuzenine dönerek, “Garip mi? Ben mi?” diye sordu. Nedense biraz kaygılanmış gibiydi.

Hans Castorp aceleyle, “Yok yok, özür dilerim bir anlığına öyle geldi,” dedi. Aslında, Joachim’in birkaç kez yine-

lediği ‘biz yukarıdakiler’ lafı onu nedense rahatsız etmiş, kendini garip hissetmesine neden olmuştu.

Joachim, “Gördüğün gibi sanatoryumumuz köyden daha yükseklerde,” diye sözünü sürdürdü. “Elli metre daha yüksekte. Broşürde yüz diyor ama aslında elli. En yüksekte olan karşı taraftaki Schatzalp Sanatoryumu’dur – şimdi göremezsin. Yollar kapalı olduğu için kışın cesetleri kızakla aşağıya taşımak zorunda kalıyorlar.”

Hans Castorp, “Cesetleri mi? Ha, demek öyle. Şu işe bak!” diye bağırды ve birdenbire göğsünü sarsan ve soğuk rüzgârın etkisiyle gerilmiş yüzünü biraz acı vererek buran karşı koyamadığı şiddetli bir gülme krizine tutuldu. “Kızaklarla mı? Sen de burada oturmuş bana sakın sakın bunları anlatabiliyorsun demek? Son beş aydır bayağı alaycı olmuşsun.”

“Alay değil bu,” dedi Joachim omuz silkerek. “Neden böyle diyorsun? Cesetlere fark etmez ki. Üstelik burada, yukarıda alaycı olmak kolay. Behrens’in kendisi de yaşlı alaycılardandır. Kaçıklığıyla ünlüdür, hem de olağanüstü bir cerrah, eskiden öğrenci birliklerinde çalışmış – sanırım onu seveceksin. Bir de Krokowski var. Onun asistanı. Çekingen bir şey. Broşürde onun verdiği hizmete özellikle değiniyorlar. O da, hastaların ruhlarını ayırıştırır.”

“Ne yapıyor dedin? Hastaların ruhlarını mı ayırıştırıyor? İğrenç!” diye haykırdı Hans Castorp. Neşesini bulmuştu. Artık kendini kontrol edemiyordu. Ruhları ayırştırmak, işi çığırından çıkarmıştı. İki büklüm gülmekten öylesine katılıyordu ki gözlerini kapattığı elinin altından göz yaşları süzülüyordu. Joachim de içtenlikle gülüyordu. Bu ona iyi gelmişti sanki. Böylece iki genç, onları Uluslararası Berghof Sanatoryumu’nun dik giriş yolundan ana kapısına ağır ağır çıkartan arabadan neşe içinde indiler.

Hamburg'lu genç gemi mühendisi Hans Castorp, üç haftalık kuzenini ziyarete gittiği bir İsviçre sanatoryumunda, kendisinin de tedaviye ihtiyacı olduğunu öğrenerek yedi yıl kalır. Bu süre içinde doktorlar ve hastalar dünyasını, Batı felsefesinin iki kutbunu, platonik bir aşk serüveninin sarhoşluğu içinde yaşayarak tanır. Sanatoryumda kaldığı süre içinde hastalık ve ölüm gibi deneyimlerin ötesinde hayatın mucizesini kavrayan Castorp'un yalın ruhu bir değişim geçirir.

Thomas Mann, roman sanatının bütün incelikleriyle yarattığı, ironik bir üslupla sunduğu bu yapıtında, zaman, karşıt kültürler, aşk, hastalık, ölüm gibi evrensel temaları işliyor. Birinci Dünya Savaşı öncesinde çağın dünya sorunlarını, bir uygarlığın çöküşünü inceleyen, burjuva geleneğini ve ahlakını yer yer sertçe, ironik bir dille eleştiren *Büyülü Dağ*, çağa tutulan bir ayna.

#sanatoryum #hastalık #dağhavası #sağlık #alpler #birincidünyasavaşı
#cinsellik #ironi #aydın

İki ciltlik settir, ayrı ayrı satılmaz.

canayinlari.com | f | b | t canayinlari

roman

ISBN 978-975-07-3181-2

9 789750 739842